

In een gewoon huis

Een gastgezin of ondersteunend wonen, ook volwassenen hebben baat bij pleegzorg

- ▶ Volwassenen met een handicap of psychiatrische achtergrond kunnen terecht in pleegzorg
- ▶ Ook wie familie opvangt, krijgt hulp als gastgezin
- ▶ Je kunt ook zelfstandig wonen, met pleegzorg aan huis

Jozefien VAN HUFFEL

In de woonkamer van het gezin Jansen-Van Miert bladert de veertigjarige Nadine in de catalogus van een doe-het-zelver, op zoek naar een zwembad voor neef Pieter. „Dit, met al die kindjes”, wijst ze hem. Pieter vraagt waar die dan wel moeten slapen. „In uw kamer natuurlijk!”, lacht Nadine. Vader Leo kijkt toe. „Ze heeft veel fantasie, en brengt de lach in huis.”

Drie jaar al vangt het gezin Martine Van Mierts verstandelijk gehandicapte adoptiefzus Nadine op. Leo: „Het was een noodoplossing, omdat het niet lukte bij een andere zus. De kinderen en ik hadden onze reserves, maar dankzij Nadine bloeide Martine open na de dood van haar ouders. Al snel ging Nadine heel natuur-

lijk om met onze vier zonen. Ze is gul, met vriendschap en met andere dingen. Gaat ze shoppen, dan is het: ‘Vincent heeft dit nodig, Pieter dat.’”

„We weten van ongeveer duizend volwassenen in pleegzorg. 650 met een handicap, 350 uit de psychiatrie”, vertelt Krista Telemans van Pleegzorg Vlaanderen. „Een gewoon leven, in een gewoon huis, geeft hen meer kansen om zich te ontplooien.”

Opvang voor psychiatrische patiënten is slechts mogelijk rond Geel, waar het voortkomt uit de eeuwenoude gewoonte om bedevaarders met problemen die kwamen voor de plaatselijke heilige Dimpna te ontvangen. „Een kronkel in de wet is dat het niet mag bij familie”, zegt Krista.

Thuis bij brussen

Een kronkel inderdaad, zelfs al verblijft ook een deel van de mensen met een handicap in gezinnen waarmee ze geen familieband hebben. „Een gezin waarin een gehandicapt kind wordt geboren, plooit zich daar naar. Eén op drie pleegzorgers is dan ook broer of zus die het overneemt van hun ouders als het niet meer gaat.”

Dat wil niet zeggen dat het niet zwaar kan zijn. Man of vrouw en kinderen moeten mee, hun leven

Martine (links) is blij met de kans die Leo en de kinderen haar en Nadine schonken. 'Nadine leeft op haar tempo. Ze remt ons af, en dat is helemaal niet slecht', bedenkt Leo. © Pleegzorg Vlaanderen

verandert. Pleegzorg zoekt dan ook naar gezinnen die eigenlijk al aan pleegzorg doen, maar nog niet worden ondersteund.

„Bij velen loopt het goed, bij sommigen ook niet. Is er tijdig begeleiding bij, die de situatie houdbaar kan maken en zelfs verbeteren, dan kan een plaatsing worden vermeden”, meent Krista. Leo en Martine beamen: „We hadden veel aan onze organisatie, Oikonde. Zowel hulp bij het papierwerk, als praktische tips. Niet vergeten af en toe iets te doen met het kerngezin, bijvoorbeeld”, vertelt Martine. „Ze zorgen ook dat je niet in valkuilen trapt, die zij maar al te goed kennen.”

Nadine zit bij haar gastgezin aan tafel en helpt haar zus altijd bij het koken, maar is ook

vaak op zichzelf. „Ze heeft een *lavabo*, een kleine televisie, een eigen toilet. Ze zit vaak op haar kamer met eigen muziek, desnoods kerstmuziek in het midden van de zomer of om drie uur 's nachts. Ja Nadine, je staat soms vroeg op, hé?”, zegt Leo.

Overdag gaat Nadine naar het dagcentrum. Een busje haalt haar op bij het familiebedrijf waar Martine werkt. „Ze houdt in het oog wie er 's ochtends is, ledigt de brievenbus, brengt me mijn koffie, mijn broer een kopje van een andere soort.” Vorige zomer gaven Leo en Martine een feest voor Nadines verjaardag. Het werd de middagactiviteit voor het hele dagcentrum. „Dat was het beste publiek voor een feestje. Ze wilden allemaal helpen.”

Anders dan Nadine wonen sommige volwassenen met een handicap ook zelfstandig. Bij wop, Wonen Onder begeleiding van een Particulier, bestaat pleegzorg er dan uit dat een vrijwilliger geld langskomt, zowel om de zaken aan te pakken die de wop'er minder goed alleen kan, als om samen leuke dingen te doen.

Pieter laat zich door Nadine adviseren welke strip hij moet lezen. „Jommeke? Of Kiekeboe?” Beide, beslist Nadine, en met een stapel strips begeeft het komische duo zich naar de zetel.

Vangt u iemand op, maar zag u dat niet als pleegzorg? Wilt u gastgezin of ondersteunend vrijwilliger worden? Meer info via www.pleegzorgvlaanderen.be of 070 220 300.

Stilaan met uitsterven bedreigd, onze typisch Vlaamse interieurs. Hier voorbeelden uit Zoersel en Zandhoven. © Evy Raes

Interieurs gezocht

Ook uw thuis straks levensgroot uitgestald?

Fotografe Evy Raes (26) is er niet gerust op. Het wijwatervaatje aan de muur, het bed gedekt met een gehaakte spreid, de pot bruine suiker van Candico op het *toile cirée* over de keukentafel... Dergelijke herkenbare Vlaamse alledaagsheid dreigt opgeslokt door groeiend decorbewustzijn en Zweedse 'zelfboupakketkoorts'. En dus wil ze van dit oervlaamse erfgoed redden wat er nog te redden valt, door het (met oerdegelijke grootbeeldcamera) te fotograferen en levensgroot te kijk te hangen,

aangevuld met close-ups van gebruiksvoorwerpen en portretten van de bewoners.

„Tot nog vond ik interieurs via vrienden en kennissen, in Oost-Vlaanderen en Antwerpen vooral. Dit moet breder, ook inhoudelijk. Ook handelzaken en rijkere interieurs zijn welkom.” (PG)

Wilt u uw typisch Vlaamse interieur vereeuwigd zien? Neem dan contact op met Evy Raes, Van Geertstraat 91/6, 2140 Antwerpen, 0485 59 24 58, evyraes@mac.com.

Wijk aan de tand gevoeld

Wijkgezondheidscentrum Ledeberg bracht de tandarts naar de mensen. Een nominatie voor de Prijs Armoede Uitsluiten volgde

„Tanden zijn goed, als je niet weet dat je ze hebt.” Aan het woord is Griet De Reu, tandarts bij Wijkgezondheidscentrum Botermarkt in Ledeberg bij Gent, het enige in ons land dat naast artsen en verplegers ook tandartsen in loondienst heeft. „Bij kansarme mensen staan tanden helemaal onderaan op het prioriteitenlijstje, tot dat moment waarop ze er plotse-ling echt mee bezig zijn. Ze beginnen zich te schamen voor hun gebit, maar hebben schrik voor een zware behandeling, ook door het prijskaartje, en blijven daarom uitstellen. Uiteindelijk komen ze hier met de handen voor de mond binnen, en proberen zo met me te praten. Ik overtuig hen dat we er samen aan werken.”

Leen De Roo vult aan: „Vroeger werden de huisartsen vaak geraadpleegd met tandproblemen, en schrokken we ook vaak als mensen hun mond openen.” Onderzoek bij peuters stelde ook bij twaalf procent van de kinderen ernstige zuigflesariës vast. Griet: „Cola of fruitsap in de papfles, bij kinderen die niet poetsen, veroorzaakt die gaatjes.”

Doorverwijzen werkte niet, dus begon het centrum met CEMOB vzw met toegankelijke tandzorg.

Dat leverde een nominatie op voor de Prijs Armoede Uitsluiten. Slechte tanden hebben immers gevolgen. „Een cliënt zonder tanden zat met maagproblemen door niet-gekauwd brood in zijn maag”, vertelt Leen. Griet wijst op de band tussen suiker-

meisje dat een opleiding tot kapster wilde volgen, maar die niet mocht beginnen zonder tanden. Een andere jongen had na twee jaar eindelijk zijn prothese, en kwam trots vertellen dat hij net dat weekend was gefilmd voor televisie”, vertelt Griet. Leen: „Eén cliënt heeft zelfs nog geen prothese, maar nu de rotte tanden weg zijn, vond hij werk.” „Betere tanden brengen mensen in een positieve spiraal en geven zelfvertrouwen”, meent Griet. Eenmaal de tanden op orde, maakt ze ook duidelijk dat het daar niet stopt. „Willen ze dat het zo blijft, dan komen ze elke zes maand terug.”

Op de prijsuitreiking van Armode Uitsluiten hoorden Leen en Griet de bevlogen maatschappelijk werkster van het winnende Pigment vzw, dat in Brussel mensen gevoelig maakt voor medische wetgeving en gezonde voeding. „Het gaat om dringende medische hulp, niet om een rotte tand”, luidde het. Ze had overschot van gelijk, maar anderzijds zijn rotte tanden ook een teken van armoede, dat uitsluit”, besluit Griet. (JVH)

„Met de handen voor de mond komen mensen binnen in mijn praktijk, en praten zo tegen mij”

ziekte en tandvleesontsteking. „Suikerziekte verergert de ontsteking, maar anderzijds krijg je nooit je suikerspiegel onder controle, als dat tandvlees niet wordt behandeld.” In het centrum kunnen artsen en tandartsen die problemen samen doeltreffend aanpakken.

Ook op het sociale leven heeft je gebit invloed. „Laatst werkte ik hard aan de tanden van een